

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Ефективність управлінського рішення, перш за все, визначається ступенем його виваженості, який в свою чергу обумовлений якістю інформації. Збір, обробку та своєчасне її отримання забезпечує належним чином сформована на підприємстві інформаційно-аналітична система управління, яка надає керівництву підприємства управлінську звітність.

Прийняття управлінських рішень – це визначальний процес управлінської діяльності, оскільки формує напрямки діяльності організації та її окремих працівників. Вибір конкретного рішення здійснюється на основі аналізу результатів діяльності за допомогою задалегідь встановлених показників, які в подальшому оцінюються з точки зору прийнятності для конкретних умов та альтернативних варіантів розвитку подій. Необхідну інформацію для прийняття необхідних управлінських рішень надає управлінський облік.

Управлінський облік – це процес збору, накопичення та аналізу даних, інтегрована система підготовки та забезпечення різних рівнів управління інтерпретованою відповідним чином інформацією для ефективного планування, контролю та прийняття управлінських рішень. Ведення даного виду обліку не є обов'язковим, але за умов його відсутності, управлінські рішення приймаються на основі неповних чи недостовірних даних, а їх ефективність зменшується в рази.

Основними завданнями управлінського обліку є [1]: забезпечення стійкого фінансового стану підприємства; розрахунок собівартості, облік і планування витрат звітного періоду, витрат на капітальні вкладення та інвестиції; розробка перспектив довгострокового розвитку та утримання підприємством вигідних і важливих ринкових позицій; зменшення небезпеки помилок та збільшення можливостей системної організації реалізації завдань, що висуваються перед кожним підприємством.

Система управлінського обліку формується для управління конкретним підприємством і не регулюється обов'язковими нормами і стандартами.

Важливим елементом управлінського обліку є управлінська звітність. Внутрішня (управлінська) звітність, яка містить інформацію, зібрану за кілька років, дозволяє досліджувати процеси в динаміці. Порівняння фактичних даних з плановими дозволяє виявити

відхилення та встановити причини й відповідальних осіб за величину тих чи інших параметрів, а також розробити заходи для ліквідації цих відхилень. Важливо до таблиць додавати пояснення про причини, які викликали ці відхилення, а також класифікувати відхилення на сприятливі та несприятливі, або позитивні та негативні [2].

Підготовка альтернатив здійснюється в системі управлінського обліку, яка має у своєму арсеналі сучасні прийоми, що дозволяють ідентифікувати необхідну інформацію для прийняття поточних та довгострокових рішень. До довгострокових належать прийняття інвестиційних рішень, а до короткострокових – управлінські рішення у процесі постачання, виробництва та реалізації.

Існує декілька підходів до формування управлінської звітності: автономна та інтегрована системи. На нашу думку, найбільш зручним і зрозумілим є – інтегрована система. Для нього характерна наявність прямої кореспонденції рахунків управлінського обліку з контрольними рахунками фінансового обліку, що забезпечують зв'язок між фінансовим та управлінським обліком. Крім того, дана система надає значну деталізацію даних про витрати за сегментами діяльності та виробництвом окремих видів продукції, передбачає наявність рахунків для обліку відхилень від планової собівартості та ведення окремого обліку запасів.

Отже, можна підсумувати, що ведення і розвиток управлінського обліку на підприємствах має стати основою для ефективного управління, оскільки з його допомогою керівництво підприємства зможе приймати своєчасні управлінські рішення, реагувати на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища, а також коригувати способи досягнення стратегічних цілей. Основним його завданням є надання достовірної, повної та обґрунтованої інформації в зрозумілій формі для менеджерів та керівництва усіх рівнів, а також виявлення тенденцій змін у даній галузі та розробка на їх основі прогнозу діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Управлінський облік на підприємстві [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://inteltech.kiev.ua/uk/blogs/upravlinskyu-oblik-na-pidpryyemstvi_vedennya-upravlinskogo-obliku-v-1c.

2. Нападівська Л. В. Управлінський облік: підруч. для вузів / Л. В. Нападівська. – Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2010. – 648 с.